

DOSAR NR. _____

R O M Â N I A
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A IX-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

SENTINȚA CIVILĂ NR. 1023

ȘEDINȚA PUBLICĂ DIN DATA DE 20 octombrie 2020

CURTEA CONSTITUITĂ DIN :

PREȘEDINTE : judecător S_____ G_____ B_____

GREFIER : R_____ M_____ L_____ B_____

Pe rol se află soluționarea acțiunii în contencios administrativ formulată de reclamantul Consiliul N_____ A_____ A_____ A_____ Securității, în contradictoriu cu pârâtul N_____ C_____, având ca obiect „constatarea calității de colaborator al Securității (OUG nr.24/2008)”.

Dezbaterile în fond și susținerile orale ale părților au avut loc în ședința publică din data de 13.10.2020, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, ce face parte integrantă din prezenta, când Curtea, pentru a oferi posibilitate părților să depună concluzii scrise, în temeiul art. 396 alin. (1) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, a amânat pronunțarea la data de 20.10.2020, căruia hotărâre următoarele :

C U R T E A

Deliberând asupra cauzei de față constată următoarele:

În cauza a fost introdusă acțiune de constatare reclamantul Consiliul N_____ A_____ A_____ A_____ Securității, cu sediul în București, _____, 55-57, Sector 3, solicitând instanței ca, în baza documentelor existente la dosar, la această dată, să constate calitatea de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe paratul _____, domiciliat în _____, județul D_____.

Motivele acțiunii sunt următoarele:

În fapt, paratul N_____ C_____ ocupă funcția de viceprimar al C_____, județul D_____. Conform prevederilor art. 3 lit. g), coroborat cu art. 5 alin. 1 teza II din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificările și completările ulterioare, Consiliul N_____ A_____ A_____ A_____ Securității verifică din oficiu, sub aspectul constatării calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia, persoanele care au candidat, au fost alese sau numite în demnitățile ori în funcțiile prevăzute la art. 3 lit. b) - h)1.

Așa cum rezultă și din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/I/2053/16.12.2019, paratul N_____ C_____, tehnician veterinar în cadrul CAP din C_____, a fost recrutat pentru încadrarea informativă a colegilor de serviciu și a locuitorilor din comună. A semnat un Angajament, atribuindu-i-se numele conspirativ: „G_____”.

În concluzie, vă rugăm să apreciați asupra calității de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe domnul N_____ C_____, analizând relevanța, în lumina prevederilor art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008, aprobată cu modificările și completările ulterioare, a materialelor reținute în Nota de Constatare nr. DI/I/2053/16.12.2019.

Astfel, pentru colaborarea prin furnizare de informații trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

Informațiile furnizate Securității să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

Reținem, astfel, în probațiunea prezentei cauze, nota informativă din 23.06.1989, identificată în dosarul persoanei pe lângă care a fost dirijat, olografă, semnată cu numele conspirativ „G___” în care informează:

„Sursa informează despre numitul MI /.../a discutat în prezenta sursei că ar fi fost chemat de către organul de Miliție pentru că el ar fi discutat probleme politice ce le-ar fi auzit la aparatul de radio, respectiv vocea, pe motiv că ar fi comentat știrile. Din discuțiile purtate, sursa a înțeles că acesta și-a schimbat atitudinea față de persoanele din jurul său deoarece zicând că el nu a discutat cu rea voință cele ascultate la radio, iar unul din prietenii săi ar fi divulgat ceea ce a auzit el la județ. Sursa menționează că nu a făcut afirmații negative privind chemarea sa la postul de Miliție, cât și alte probleme care ar putea să îndemne și alți cetățeni să asculte și să comenteze știrile”, I _____, f. 24.

După cum se știe, înainte de 1989, ascultarea emisiunilor posturilor de radio interzise, în special a postului de radio „Europa Liberă”, constituia un act de sfidare a regimului. Este notorie împrejurarea că emisiunile acestor posturi de radio erau bruiate de autoritățile comuniste datorită faptului că au reprezentat pentru români, dacă nu singurele, atunci principalele surse obiective de informații. Pentru aceste motive regimul comunist încerca să limiteze prin orice mijloace (bruiajul era cel mai cunoscut dintre ele) audierea emisiunilor acestor posturi. În consecință, furnizarea unor informații se referă la atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

În legătură cu această primă condiție observă că interpretarea teleologică a prevederilor art. 2 lit. b, duce la concluzia că legiuitorul a urmărit să atribuie calitatea de colaborator al Securității, persoanelor care, prin denunțurile lor, nu au menajat interesele celor denunțați, deși puteau, și, în mare măsură, desconsiderarea acestor interese nu este compatibilă cu principiile moralei publice. Astfel, delimitând sfera atitudinilor potrivnice regimului comunist, legiuitorul a urmărit ca, pe de o parte, să excludă denunțurile care, de obicei, rămâneau fără urmări asupra celui denunțat, și, pe de altă parte, să excludă și denunțurile care ar fi putut avea urmări, dar care sunt compatibile cu principiile moralei publice într-o societate democratică. În consecință, dacă denunțarea unei conduite era potențial nocivă pentru cel denunțat și, în plus, un astfel de denunț nu și-ar mai avea rostul într-o ordine democratică, rezultă că ne aflăm în fața denunțării unei conduite potrivnice regimului comunist.

O interpretare contrară, restrictivă, care ar înțelege prin „atitudini potrivnice regimului” doar manifestarea explicită a dorinței persoanei denunțate de răsturnare a regimului comunist, este de neconceput pentru că ar institui o inegalitate de tratament cu privire la persoane care au denunțat în egală măsură atitudini a căror incriminare era tipică regimurilor dictatoriale (acte normative prin care se reglementau dreptul la liberă circulație, condițiile prin care contactele cu cetățenii străini erau legale, acte normative prin care se interzicea avortul, etc.). Indiferent că ne aflăm în fața unei delațiuni care se referea la criticile aduse regimului totalitar, ascultarea emisiunilor posturilor de radio interzise sau la opțiunile religioase, toate aceste conduite fac parte din sfera manifestărilor potrivnice regimului întrucât acestea erau neagreate de regim, îngădite de acesta și, în schimb, permise într-o ordine democratică.

Arată faptul că, în definiția colaboratorului Securității, dată de art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări, nu se cere ca acesta să furnizeze o pluralitate de informații. Este de ajuns furnizarea unei singure informații, în condițiile definiției legale, pentru a fi reținută calitatea de colaborator al Securității.

Pentru argumentele expuse, prima condiție impusă de legiuitor în constatarea calității de colaborator, este asigurată.

Informațiile prevăzute la punctul 1 să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Și această condiție este asigurată deoarece, nu se poate reține că furnizarea unor informații de asemenea natură nu a fost făcută conștient, având reprezentarea clară a faptului că relatări ca cele prezentate anterior nu rămâneau fără urmări. Altfel spus, prin furnizarea acestor informații, pârâtul a conștientizat că asupra persoanei la care s-a referit în delatiunea sa se pot lua măsuri de urmărire și verificare (încălcarea dreptului la viață privată) și, prin urmare, a vizat această consecință.

În concluzie, informațiile furnizate de domnul N___ C_____ au vizat îngrădirea dreptului la viață privată prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice și de art. 12 din Declarația Universală a Drepturilor Omului.

În drept, ne întemeiem acțiunea pe conținutul articolelor: art. 3 lit. g), art. 5 alin. 1, art. 2 lit. b), art. 8 lit. a), art. 11 alin. 1 ale Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu art. 31 alin. 1 și art. 35 alin. 5, lit. a din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S. adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum și pe dispozițiile articolului 194 al Codului de Procedură Civilă.

Pentru aceste motive, vă rugăm să constatați existența calității de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe pârâtul N___ C_____.

În dovedirea acțiunii, propun următoarele probe: Nota de Constatate nr. DI/I/2053/16.12.2019, aprobată de Colegiul C.N.S.A.S.; Dosar nr. R _____ (cota C.N.S.A.S.), integral; Dosar nr. _____ (cota CNSAS), f. 24-24v; Delegația de reprezentare în instanță a C.N.S.A.S. Materialele menționate la punctele 2 și 3 respectă condițiile prevăzute de articolul 11 alineatul 3 al Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificările și completările ulterioare.

În cauza a depus intampinare paratul C. _____ N___, cetățean român, identificat prin CI _____ nr. _____, CNP _____, domiciliat în corn. C_____, _____, jud. D___, cu domiciliul procesual ales pentru comunicarea tuturor actelor de procedură la sediul "Lospa si Asociații - Societate Civilă de Avocați" situat în _____, _____, sector 1. București. prin care solicita:

- (i) în principal, respingerea acțiunii formulate de către CNSAS ca fiind tardiv formulată și
- (ii) în subsidiar, solicită respingerea acesteia ca nefondată, având în vedere următoarele motive de fapt și de drept:

MOTIVE DE FAPT

La data de 09.07.2020, CNSAS a introdus pe rolul Curții de Apel București acțiunea în constatarea calității de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe pârâtul. Pârâtul voi arăta pe scurt care au fost motivele considerate de CNSAS ca fiind justificate pentru atragerea acestei calități în sarcina pârâtului. În primul rând, CNSAS arată că în baza art. 3 lit. g] coroborat cu art. 5 alin. (1) teza II din OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificările și completările ulterioare (pe mai departe, OUG nr. 24/2008), CNSAS verifică din oficiu, sub aspectul constatării calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia, persoanele care au candidat, au fost alese

sau numite în demnitățile ori în funcțiile prevăzute la art. 3 lit. b)-h)1. În momentul actual, pârâtul deține funcția de primar al C_____, astfel că este îndeplinită condiția ca CNSAS să poată verifica din oficiu îndeplinirea sau neîndeplinirea condițiilor necesare pentru constatarea calității de colaborator al Securității în sarcina pârâtului.

În al doilea rând, CNSAS invocă Nota de Constatare nr. DI/I/2053/16.12.2019 din care reiese că pârâtul, tehnician veterinar în cadrul CAP din C_____, a fost recrutat pentru încadrarea informativă a colegilor de serviciu și a locuitorilor din comună, semnând în acest sens un Angajament sub numele conspirativ „G___”.

MOTIVE DE DREPT

Acțiunea formulată de CNSAS este tardivă.

Cu privire la tardivitatea formulării cererii de chemare în judecată de către CNSAS, pârâtul îmi întemeiez această excepție pe art. 37 alin. (1) din Hotărârea nr. 2/2008 privind adoptarea Regulamentului de organizare și funcționare a CNSAS „[...] acțiunea în constatarea a calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia se introduce la Secția de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel București, în termen de 30 de zile lucrătoare de la data adoptării notei de constatare” în cauză, Nota de Constatare nr. S/DI/2053/16.12.2019 a fost aprobată de către CNSAS la data de 28.05.2020, iar acțiunea în constatarea formulată de către CNSAS a fost introdusă la data de 09.07.2020, astfel că a fost depășit termenul de 30 de zile menționat anterior. În consecință, solicit instanței să constate tardivitatea formulării cererii de chemare în judecată, iar în cazul în care instanța nu va considera cererea ca fiind formulată tardiv, solicit să se țină cont de condițiile impuse de art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008 și de faptul că acestea nu sunt îndeplinite în cazul pârâtului pentru motivele dezvoltate în cele ce urmează. În cauză nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008.

Acțiunea CNSAS este neîntemeiată.

Referitor la prima condiție impusă de textul de lege, pârâtul nu contest semnarea Angajamentului, însă solicită instanței să țină cont de faptul că semnarea unui Angajament și primirea unui nume conspirativ nu este suficientă pentru constatarea calității de colaborator al Securității, în lipsa îndeplinirii cumulative a tuturor condițiilor impuse de art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008. În acest sens este și practica Înaltei Curți de Casație și Justiție „în optica legiuitorului, calitatea de „colaborator al Securității”, presupune întrunirea a trei condiții cumulative: furnizarea de informații, indiferent sub ce formă; informațiile să denunțe activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist; informațiile să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Înalta Curte constată că recurentul, prin criticile formulate în recurs, nu contestă faptul că a semnat un angajament de colaborare cu fosta Securitate și nici că a furnizat informații acestei structuri prin notele olografe aflate la dosarul cauzei, ci contestă doar, conținutul și efectele respectivelor note informative care, în opinia sa, au fost greșit interpretate de instanța de fond.”

Contrar susținerilor CNSAS, această condiție trebuie interpretată în raport de întreg materialul probator și nu doar prin prisma existenței unei singure note informative semnate de pârâtul. În acest sens este și practica Înaltei Curți de Casație și Justiție, din care citează cu titlu de exemplu următoarele considerente relevante: „din amplele materiale documentare publicate după anul 1989, care au căpătat forța unor documente istorice, cu notorietate, rezultă că ofițerii de securitate aveau un plan de racolări, un plan de informații etc., context în care informația putea să nu aparțină persoanei la care se face referire. În aceste condiții relatările consemnate în rapoartele informative ale ofițerilor nu pot beneficia de o prezumție legală absolută de veridicitate, acestea urmând a fi analizate prin coroborare cu ansamblul

probator al cauzei. A considera că în mod cert relatările cuprinse în rapoartele lucrătorilor de Securitate reprezintă adevărul ar însemna că tocmai ceea ce se condamnă, securitatea ca poliție politică, să fie reabilitată printr-o credibilizare absolută." (subl.n.)

Referitor la cea de-a doua condiție impusă de art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008, pârâtul consideră că nu este îndeplinită în cauză, întrucât informațiile furnizate de pârâtul nu pot fi considerate a fi îndreptate împotriva regimului totalitar comunist.. în acest sens este și practica judiciară „se constată că simplele referiri generice ale pârâtului în notele respective la faptul că doi marinari comentează între ei, în cabină, știrile respective, nu sunt de natură a fi produs repercusiuni asupra marinarilor în cauză. Aceasta întrucât, din cuprinsul notelor pârâtului nu rezultă faptul că respectivele comentarii ar fi fost împotriva regimului politic de atunci, pârâtul nedetaliind despre ce anume știri era vorba, nici care erau în concret comentariile la care achiesau marinarii respectivi. în atare condiții, nu se poate susține cu temei faptul că informațiile furnizate s- au referit la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar și că ar fi vizat îngrădirea drepturilor fundamentale ale omului, neputându-se prezuma de plano că respectivul conținut al emisiunii radio era în contra regimului, pentru simplul motiv că profilul postului radio respectiv era generic împotriva regimului de la acea vreme. Atare presupuneri sunt lipsite de substanță câtă vreme din înscrisuri nu rezultă conținutul concret al emisiunii și, respectiv, al comentariilor. (...)

Pe de altă parte, astfel după cum s-a arătat în cele ce preced, nu este suficientă informarea Securității, pur generică, cu privire la ascultarea și comentarea știrilor difuzate de postul radio „Europa Liberă” pentru a se considera calitatea de colaborator al Securității, fiind necesar ca din înscrisuri să rezulte dacă informarea făcută de pârât s-a referit la o atitudine potrivnică regimului comunist, ceea ce nu este cazul în speță." (subl.n.) Situația prezentată anterior este similară cu cea din nota informativă semnată de sine, respectiv „sursa informează despre numitul M...”) a discutat în prezența sursei că ar fi fost chemat de către organul de Miliție pentru ca să ar fi discutat probleme politice ce le-ar fi auzit la aparatul de radio, respectiv vocea , pe motiv că ar fi comentat știrile (...)

Sursa menționează că nu a făcut afirmații negative privind chemarea sa la postul de Miliție, cât și alte probleme care ar putea să îndemne și alți cetățeni să asculte și să comenteze știrile."

Din modul în care este redactată nota informativă mai sus citată, nu se poate ajunge la concluzia fermă că a furnizat sau că ar fi avut intenția de a furniza informații potrivnice regimului totalitar comunist, care să încalce drepturi și libertăți fundamentale ale omului, dat fiind faptul că informațiile nu sunt unele concrete, iar conținutul acestora nu este exact, în sensul că nu se menționează despre ce anume știri era vorba.

Cu referire la cea de-a treia condiție impusă de art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008, consideră că aceasta are un vădit conținut neclar și imprecis, întrucât noțiunea de „drepturi și libertăți fundamentale" are o arie de acoperire mult prea mare și poate conduce la aprecieri subiective și la atribuirea calității de colaborator al Securității unor persoane care, în realitate, să nu fi îndeplinit această ultimă condiție legală.

Neclaritatea normelor creează confuzii cu privire la conduita ce trebuie adoptată astfel încât este necesar ca orice persoană vizată să poată să prevadă, într-o măsură rezonabilă, consecințele ce ar putea decurge din săvârșirea unei anumite fapte.

În plus, astfel cum rezultă din textul art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008, pentru ca o persoană să fie considerată colaborator al Securității, este necesar ca informațiile furnizate să fi vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Altfel spus, prin

furnizarea acestor informații, cel care le oferea trebuia să aibă reprezentarea faptică a îngrădirii drepturilor și libertăților persoanei care ar fi fost vizată de acele informații.

Cu privire la acest aspect, Curtea de Apel București a statuat că „(...) se ține seama și de modalitatea de redactare a art. 2 lit. b) din ordonanță, aceasta stabilind, fără echivoc, o latură subiectivă cu ocazia furnizării informației prin care denunța activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar, aceea de a tinde la îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, așadar calitatea informației fiind raportată la elementul subiectiv, factorul volitiv, dat de configurarea în mintea persoanei, furnizând informația, că aceasta este aptă a atinge respectivul scop, urmărit de persoană, în acest sens, termenul „au vizat” fiind esențial”.

În plus, astfel cum rezultă din nota ofițerului „sursa a fost instruită să urmărească în continuare comportamentul elementului, cât și să poarte discuții în mod legendat cu acesta, iar din discuțiile purtate să reiasă dacă acesta se manifestă negativ cu privire la politica prezentă a partidului și statului nostru. (...) Voi verifica direct, cât și cu ajutorul sursei de informare cu numele conspirativ cu privire la cele menționate în prezentul material.”

Deci, luând în considerare doar nota informativă a sai, nu s-au luat măsuri împotriva numitului M.I. pe baza informațiilor furnizate de el, tocmai pe considerentul că informațiile furnizate de sine nu au vizat comentarii îndreptate împotriva regimului totalitar comunist, ci au fost informații pur generice, fără o conotație negativă față de regim și, în consecință, nu se poate considera că au îngrădit vreun drept sau vreo libertate fundamentală a numitului M.I. având în vedere că nu a fost luată nici o măsură împotriva acestuia. În plus, ofițerul, prin nota mai sus menționată, a stabilit că va continua verificările cu o altă sursă, respectiv „DAKTARY”, iar nu cu pârâtul. În susținerea pârării sale conform căreia împotriva numitului M.I. nu au fost luate măsuri tocmai raportul cu propuneri de închidere a mapei de verificare privind pe M_____ I_____

Concluzionând, arată faptul că susținerile CNSAS nu au fost dovedite, singura probă adusă în sensul că ar fi colaborat cu Securitatea fiind nota informativă din data de 23.06.2989, care însă nu îndeplinește și celelalte condiții impuse de art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008, respectiv prin informația furnizată să denunțe activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist și să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

ARĂTAREA DOVEZILOR PROPUSE SPRE ADMINISTRARE

În dovedirea celor arătate prin prezenta întâmpinare, solicită instanței încuviințarea probei cu înscrisurile depuse deja de CNSAS alături de cererea introductivă.

CONCLUZIE

Având în vedere cele expuse anterior, vă solicit:

- (i) în principal, respingerea acțiunii formulate de către CNSAS ca fiind tardiv formulată și
- (ii) în subsidiar, în măsura în care nu veți considera ca fiind tardiv introdusă cererea de chemare în judecată formulată de CNSAS, vă solicit respingerea acesteia ca nefondată.

Reclamantul Consiliul N_____ A_____ A_____ A_____ Securității depune, în temeiul art. 201 alin. (2) din noul Cod de procedură civilă, răspuns la întâmpinare comunicată de către Curtea de Apel București și înregistrată în evidențele C.N.S.A.S. sub nr. RCG 2010/20/16.09.2020, prin care invedereaza următoarele aspecte:

1. În ceea ce privește excepția tardivității acțiunii în constare, arata că acțiunile în constatarea calității de lucrător al Securității respectiv colaborator al Securității sunt promovate de către instituția CNSAS în baza legii speciale O.U.G. nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, cu modificările și completările ulterioare, care

nu instituie termene în care acțiunile în constatare pot fi introduse la Curtea de Apel București - Secția de C_____ Administrativ și Fiscal.

Procedura prin care se constată calitatea de lucrător al Securității se desfășoară potrivit dispozițiilor speciale prevăzute de O.U.G. nr. 24/2008. Cum se poate observa, instituția noastră este îndrituită să demareze verificări a căror finalitate exclusivă este deconspirarea persoanelor care au contribuit la instrumentarea dosarelor întocmite de Securitate, prin consemnarea publică a activității acestora, deci fără stabilirea vreunei răspunderi juridice.

Altfel spus, legiuitorul a creat posibilitatea evaluării activității foștilor ofițeri de Securitate, în fața unei instanțe de contencios administrativ, prin acțiunile inițiate de C.N.S.A.S., instituția desemnată să reprezinte interesele victimelor regimului comunist. În concluzie, față de cele expuse, solicită, onorată instanță, respingerea excepției tardivității acțiunii invocată de către pârât.

2. Pe fondul cauzei, contesta argumentele pârâtului, având în vedere urătoarele considerente:

În primul rând, pârâtul nu neagă colaborarea cu fosta Securitate recunoscând semnarea angajamentului și a notei informative care a stat la baza prezentei acțiuni.

Pârâtul se apără invocând faptul că:

- nu există decât o singură notă informativă;
- nu a avut intenția de a furniza informații potrivnice regimului totalitar comunist care să încalce drepturi și libertăți fundamentale ale omului;
- informațiile furnizate nu sunt concrete iar conținutul acestora nu este exact în sensul că nu se menționează despre ce anume știri este vorba.

În primul rând, arată faptul că legiuitorul nu cere existența unei pluralități de informații adresate Securității, care să îndeplinească standardele definiției legale, fiind suficient și un singur astfel de caz, pentru reținerea calității de colaborator al Securității. Practica judecătorească amplă și consolidată, atât la nivelul Curții de Apel București, cât și la nivelul înaltei curți de Casație și Justiție, este în acest sens.

În al doilea rând, raportat la conținutul notei informative olografe datată 23.06.1989 (asumată de către pârât), consideră că furnizarea unor astfel de informații este mai mult decât suficientă pentru reținerea calității de colaborator al Securității, astfel cum este aceasta definită de prevederile art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008, cu modificările și completările ulterioare.

Este îndeplinită atât prima condiție de fond, cu privire la denunțarea unor atitudini potrivnice regimului comunist, cât și cea de a doua condiție, referitoare la vizarea încălcării unor drepturi fundamentale.

Mai întâi, este demonstrată prima condiție pusă de legiuitor în textul art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008, cu modificările și completările ulterioare, pentru reținerea calității de colaborator al Securității: furnizarea de informații despre atitudini sau acțiuni potrivnice regimului comunist. Este dincolo de orice dubiu că reprezintă denunțarea unor atitudini potrivnice regimului, așa cum reiese din nota informativă scrisă de pârât, denunțarea ascultării posturilor de radio străine (în speță Europa Liberă).

A doua condiție de fond se referă la vizarea îngerădirii unor drepturi fundamentale – și nu neapărat încălcarea propriu-zisă a acestor drepturi - în sensul că intimatul putea și trebuia să conștientizeze posibilele urmări ale informațiilor furnizate. Și această condiție este îndeplinită, întrucât este exclus ca intimatul să nu fi realizat faptul că, odată ce furniza astfel de informații, asupra celui la care se referea în nota pe care a scris-o, urma, cel mai probabil,

să se desfășoare o acțiune de investigare din partea Securității. Dovadă în acest sens stă faptul că, urmare informațiilor furnizate de pârât, titularul dosarului de urmărire informativă fost investigat și prin sursa „Daktary”, astfel cum rezultă din cele consemnate la fila 24-24v (pag. 3 din nota de constatare).

Or, această acțiune de investigare presupunea cel puțin încălcarea dreptului la viață privată, prin căutarea și obținerea de noi informații despre persoana urmărită, fără acordul acesteia. De asemenea, măsurile de urmărire nu puteau decât să se înăsprească, dacă persoana denunțată se afla deja în atenția Securității. Astfel, în speță, este evidentă încălcarea dreptului la viață privată (art. 17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice), astfel cum reiese din nota mai sus amintită.

În egală măsură, a doua condiție legală nu face nici un fel de referire la notorietatea informațiilor, dacă Securitatea știa și din alte surse, practic se adaugă la lege. Legiuitorul nu face distincție între informații, dacă erau cunoscute sau dimpotrivă, de primă sesizare. Din punct de vedere al analizei teleologice a textului, în nicio situație denunțatorul nu avea cum să cunoască gradul de informare al Securității, ofițerul nu îi raporta informatorului, se întâmpla exact invers. Ar fi trebuit, astfel, adoptată o atitudine diligentă, precaută de protejare a intereselor celorlalți cetățeni și să nu denunțe Securității informații care făceau referire la atitudini potrivnice regimului comunist, fiind că asemenea informații prejudiciau persoanele denunțate.

Asta face diferența între o persoană obișnuită și un colaborator, interesul față de soarta celorlalte persoane. Denunțatorul așa cum este el caracterizat de art. 2 lit. b, nu tine seama de alte persoane, nu are o atitudine atentă și prin denunțurile sale vizează îngrijirea unor drepturi fundamentale.

Chiar și în ipoteza, nedovezită în speță, cum că Securitatea ar fi știut, este binecunoscut faptul că orice serviciu de informații sau investigații are nevoie de confirmare pentru ca informația să fie veridică, credibilă și din altă sursă, o nouă informație nu era în plus, ci era utilă în cauza respectivă pentru confirmarea unei anumite situații de fapt. De altfel, în dosarele de urmărire informativă, de regulă se solicita confirmarea pe o a doua linie informativă, astfel cum de altfel s-a și întâmplat în speță.

În al treilea rând, arată faptul că, la o analiză atentă a vieții de zi cu zi în perioada comunistă, cât privește circulația informației în mass media indiferent de natura acesteia - politică, socială, economică sau culturală, se poate observa că mijloacele pentru diseminarea acesteia aparțineau statului, fiind atent controlate.

Prin urmare, ascultarea unui post de radio străin, indiferent de conținutul emisiunii difuzate, având în vedere că aceasta nu era transmisă de către radio-televiziunea de stat, ce presupunea monitorizare control și cenzură, este evident că reprezenta o amenințare la adresa regimului totalitar comunist, persoanele semnalate cu astfel de activități intrând în atenția organelor represive ale acestuia.

Această concluzie rezultă din Decizia nr. 4592 din 06.11.2012, Decizia nr. 1780 din 24.03.2011, Decizia nr. 2552 din 24.05.2012. și Decizia nr. 3167 din 21.06.2012 pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție că denunțarea ascultării posturilor de radio străine - chiar dacă persoanele denunțate se limitau la ascultarea emisiunilor muzicale, așa cum rezultă expres din Decizia nr. 4592 din 06.11.2012, precum și din Decizia nr. 2552 din 24.05.2012 - reprezenta denunțarea unei atitudini potrivnice regimului comunist.

Prin urmare, simpla ascultare a emisiunilor unui post de radio, indiferent de conținutul acestora, care nu aparținea regimului, constituia un real pericol, întrucât scăpa mecanismului de control și cenzură instituit de acesta.

Având în vedere argumentele C.N.S.A.S. arătate mai sus, arată că în speță sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 2 lit. (b) din OUG nr. 24/2008, cu modificările și completările ulterioare, motiv pentru care se impune admiterea acțiunii astfel cum a fost formulată.

Paratul C_____ N___ a depus la dosar note scrise prin care, față de acțiunea în constatare formulată de Consiliul N_____ A_____ A_____ A_____ Securității (pe mai departe CNSAS) și, reținând apărările CNSAS din cuprinsul răspunsului la întâmpinare, arăta punctual următoarele:

Excepția tardivității formulării acțiunii este întemeiată.

Contrar susținerilor CNSAS din răspunsul la întâmpinare, în cauza de față sunt incidente dispozițiile prevăzute în Regulamentul CNSAS Într-adevăr, astfel cum precizează și CNSAS prin răspunsul la întâmpinare, OUG nr. 24/2008 (pe mai departe, OUG 24/2008) este o lege specială în materia deconspirării persoanelor care au făcut poliție politică. Însă, problema esențială pentru dezlegarea excepției tardivității este că acest act normativ nu prevede vreun termen în care acțiunile în constatare pot fi introduse la Curtea de Apel București - secția de contencios administrativ și fiscal. În schimb, Hotărârea nr. 2/2008 privind Regulamentul de organizare și funcționare al CNSAS (pe mai departe, Regulamentul CNSAS) prevede un astfel de termen, stabilind, în mod imperativ la art. 37 alin. (1) faptul că „(...) acțiunea în constatare a calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia se introduce la Secția de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel' București, în termen de 30 de zile lucrătoare de la data adoptării notei de constatare". În aceste condiții, interpretarea coroborată a celor două acte normative trebuie să conducă la concluzia că CNSAS trebuia să respecte toate condițiile prevăzute de acestea pentru formularea acțiunii împotriva pârâtului, neavând discrețione a înlătui prevederile Regulamentului CNSAS.

În lipsa unui obiect comun de reglementare, nimeni nu poate pune termen pentru formularea acțiunii de față, nu se pune problema prevalenței vreunui act normativ asupra celuilalt. Faptul că OUG 24/2008 tace sub aspectul impunerii vreunui termen nu echivalează că vreo derogare de la prevederile Regulamentului CNSAS fiind știut că derogările nu pot fi decât exprese, nu și tacite. Astfel, spre deosebire de Regulamentul CNSAS, OUG 24/2008 prevede la art. 11 numai următoarele „(1) Acțiunea în constatarea calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia se introduce la Secția de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel București, fiind scutită de taxă de timbru. (2) Hotărârea Curții de Apel București poate fi atacată cu recurs, în condițiile legii. (3) La dosarul cauzei se depun copii certificate de pe documentele aflate în arhiva Consiliului N_____ A_____ A_____ A_____ Securității, documentele originale putând fi consultate la arhiva Consiliului N_____ A_____ A_____ A_____ Securității.”

În realitate, CNSAS avea obligația de a formula o acțiune regulată, sub toate aspectele, atât în acord cu dispozițiile OUG 24/2008, cât și prin raportare la cele ale Regulamentului CNSAS. O concluzie contrară ar însemna invalidarea efectelor juridice ale prevederilor Regulamentului CNSAS, ceea ce nu este permis. Pentru aceste motive, vă solicităm să constatați tardivitatea formulării acțiunii în constatare de către CNSAS. În cauză nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 2 lit. b) din OUG 24/2008.

Acțiunea CNSAS este neîntemeiată

B1. Semnarea unui angajament nu este suficientă pentru atribuirea calității de colaborator al Securității. Prima condiție a art. 2 lit. b) din OUG 24/2008 nu este îndeplinită

Astfel cum pârâtul am arătat și prin întâmpinarea depusă la dosarul cauzei, semnarea unui singur angajament, fără a fi îndeplinite și celelalte două condiții impuse de textul de lege

anterior menționat NU este suficientă pentru a se constata calitatea pârâtului de colaborator al Securității. Condițiile prevăzute la art. 2 lit. b) din OUG 24/2008 trebuie îndeplinite în mod cumulativ și se impune a fi interpretate și analizate împreună pentru a se putea forma convingerea că o persoană determinată a colaborat cu Securitatea, nefiind legală atribuirea unei atare calități în urma analizării unei singure condiții din cele trei. De asemenea, analiza acestor condiții trebuie făcută atât prin prisma informațiilor existente în notele informative deținute de CNSAS, cât și prin prisma efectelor pe care le-au produs respectivele informații asupra persoanelor la care acestea se referă.

Concluzionând, pârâtul nu contest faptul că POATE fi suficientă și semnarea unui singur Angajament în măsura în care din respectivul Angajament poate reieși concluzia fermă că persoana care l-a semnat a denunțat activități sau atitudini potrivnice regimului comunist, vizând astfel îngădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

B2. Informațiile furnizate nu au fost îndreptate împotriva regimului totalitar comunist. A doua condiție a art. 2 lit. b) din OUG 24/2008 nu este îndeplinită

În primul rând, informațiile furnizate de pârâtul nu au un conținut clar și precis, în sensul că nu este specificat în Nota informativă despre ce anume știri era vorba și, drept consecință, nu se poate ajunge la concluzia că aceste știri erau contrare regimului totalitar comunist numai în baza interpretării făcute de CNSAS, interpretare afectată în mod evident de subiectivism. Simpla informație despre o persoană care „ar fi discutat despre probleme politice auzite la aparatul radio, respectiv vocea” nu poate constitui, prin ea însăși, o atitudine potrivnică regimului totalitar comunist. În plus, se observă și lipsa de siguranță a afirmației prin folosirea sintagmelor „ar fi discutat (...) le-ar fi auzit (...) ar fi comentat”.

În al doilea rând, relevant este și faptul că în Nota informativă semnată de pârâtul se prevede faptul că „sursa menționează că nu a făcut afirmații negative privind chemarea sa la postul de Miliție, cât și alte probleme care ar putea să îndemne și alți cetățeni să asculte și să comenteze știrile!” Deci, persoana despre care au fost furnizate informațiile, chiar dacă ar fi ascultat respectivul post de radio, ar fi recurs la atitudine potrivnică regimului, iar, în opinia pârâtului, ascultarea unui post de radio așa-zis interzis în acele vremuri nu trebuie „condamnată” doar pe acest considerent, ci numai în măsura în care se demonstrează faptul că în urma ascultării aceluși post de radio, o anumită persoană s-ar fi întors în mod efectiv împotriva regimului totalitar comunist.

B3. Nu s-au luat măsuri împotriva persoanei despre care au fost furnizate informațiile. Nu s-au încălcat drepturi și libertăți fundamentale. A treia condiție a art. 2 lit. b) din OUG 24/2008 nu este îndeplinită

După cum reiese din Nota informativă semnată de pârâtul, împotriva persoanei despre care au fost furnizate informații nu au fost luate măsuri, deci este eronată concluzia privind încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale prin informațiile furnizate de pârâtul. În plus, era și greu de imaginat că se vor putea lua măsuri împotriva respectivei persoane având în vedere faptul că, astfel cum am arătat anterior informațiile furnizate de pârâtul au un caracter pur generic, fără vreo conotație negativă față de regimul totalitar comunist și, în consecință, nu se poate considera că au îngădit vreun drept sau vreo libertate fundamentală a numitului M.I. În susținerea apărării pârâtului conform căreia împotriva numitului M.I. nu au fost luate măsuri este tocmai Raportul cu propuneri de închidere a mapei de verificare privind pe M_____ I_.

CONCLUZIE

Pentru toate motivele arătate atât prin prezentele note scrise, cât și prin întâmpinarea aflată la dosarul cauzei, solicita:

- (i) în principal, respingerea acțiunii formulate de către CNSAS ca fiind tardiv formulată și
(ii) în subsidiar, în măsura în care nu veți considera ca fiind tardiv introdusă cererea de chemare în judecată formulată de CNSAS, vă solicit respingerea acesteia ca nefondată.

Analizând actele și lucrările dosarului, Curtea reține următoarele:

În temeiul art.248Cod procedură civilă, instanța va soluționa cu precădere excepția tardivității acțiunii promovate de instituția reclamantă, excepție invocată de pârât.

Curtea apreciază că pârâtul a invocat în mod întemeiat excepția formulării cererii de chemare în judecată de către CNSAS, invocând art. 37 alin. (1) din Hotărârea nr. 2/2008 privind adoptarea Regulamentului de organizare și funcționare a CNSAS, text potrivit căruia „acțiunea în constatare a calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia se introduce la Secția de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel București, în termen de 30 de zile lucrătoare de la data adoptării notei de constatare”.

Așa cum corect a arătat pârâtul, în prezenta cauză **Nota de Constatare nr. S/DI/2053/16.12.2019 a fost aprobată de către reclamantul CNSAS la data de 28.05.2020, iar acțiunea în constatare formulată de către CNSAS a fost introdusă la instanța de judecată la data de 09.07.2020, astfel încât a fost depășit termenul de 30 de zile prevăzut de normele juridice menționate mai sus.**

Curtea nu poate reține apărările formulate de instituția reclamantă în această privință, întrucât normele juridice invocate de pârât, anume Hotărârea nr. 2/2008 privind adoptarea Regulamentului de organizare și funcționare a CNSAS, reprezintă însuși Regulamentul intern pe baza căruia este organizată și funcționează instituția reclamantă CNSAS, astfel că **instituția reclamantă nu își poate invoca propria turpitudine în ce privește nerespectarea termenului de 30 de zile, care constituie un termen de decădere în maniera în care este prevăzut de această Hotărâre.**

În consecință, Curtea de Apel constată și constată tardivitatea formulării cererii de chemare în judecată, respingând acțiunea în constatare formulată de reclamantul CNSAS ca fiind tardiv introdusă.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII,
HOTĂRĂȘTE:**

Admite excepția tardivității acțiunii reclamantului Consiliul N_____ de Studiere a Arhivelor Securității, cu sediul în sector 3, București, _____, 55-57, în contradictoriu cu pârâtul N__ C_____, cu domiciliul în _____, _____, județul D__ și cu domiciliul procesual ales la "Lospa și Asociații - Societate Civilă de Avocați", cu sediul profesional în București, str, Paris nr. 36, sector 1 având ca obiect acțiunea în constatarea calității de colaborator al fostei Securități a pârâtului N__ C_____ și, în consecință,

Respinge acțiunea reclamantului Consiliul N_____ de Studiere a Arhivelor Securității (CNSAS) ca fiind tardiv introdusă.

Cu recurs în termen de 15 zile de la comunicare.

Recursul se depune la Curtea de Apel București – Secția a IX-a de contencios administrativ și fiscal.

Pronunțată azi, 20 octombrie 2020, prin punerea minutei la dispoziția părților prin grefa instanței.

PREȘEDINTE

S_____ G_____ B_____

GREFIER

R_____ M_____ L_____ B_____

Red. /Tehnored. S.G.B/4 ex.

Data redactării :

lucrat 2 comunicări la data de _____

semnătură grefier _____

